

LA TORTURA

Àmbit de Suport de
l'Associació Memòria Contra la Tortura

La repressió se'ns presenta quotidianament de moltes formes: identificacions policials, multes, retencions, amenaces, prohibició d'actes i manifestacions, desallotjaments, detencions,.... Aquestes estratègies tenen entre d'altres objectius l'incidir d'una banda a nivell social mitjançant la intimidació de la població, i per una altra a nivell polític, trencant i dividint els col·lectius dissidents amb el sistema. Potser un dels mecanismes utilitzats que impacta més a nivell personal, a nivell social i a nivell polític és l'aplicació de la tortura i els maltractaments a les comissaries. Sempre hi ha un abans i un després de la seva aplicació i per tant és important analitzar alguns aspectes per entendre què li pot passar a la persona detinguda i què li pot passar al seu entorn.

La tortura es considera com tot aquell acte on s'infringeix a una persona dolors o patiments greus, ja siguin físics com mentals, per tal d'obtenir una informació o confessió (autoinculpació) o una delació contra terceres persones, com a càstig d'un acte comès o que se sospita que s'ha comès, i per a coaccionar o intimidar la persona detinguda o al seu entorn. Però la tortura i els maltractaments tenen com a objectiu final intentar aconseguir l'anul·lació de la persona detinguda i el trencament i el qüestionament de la seva pròpia identitat i la de les persones i col·lectius del seu voltant. Per tant la tortura no només afecta a la persona que ha estat detinguda sinó que també afecta a la seva família, al seu entorn més immediat (laboral, estudiantil, veïnat) i al col·lectiu o moviment polític.

Pel què fa a la persona detinguda i els seu entorn més immediat, davant d'aquestes situacions acostumen a aparèixer reaccions que són habituals després de qualsevol situació viscuda de manera traumàtica o estressant. Poden aparèixer immediatament, passats uns dies o fins i tot no aparèixer. En qualsevol dels casos, conèixer-les pot ajudar a entendre què estar passant, tenint en compte que la seva aparició no és sinònim de malaltia. Aquestes reaccions són mecanismes que el propi cos desenvolupa davant de situacions viscudes de fort patiment, i on el nostre organisme intenta per una banda protegir-se davant de situacions d'amenaça, però també intenta autocurar-se davant el dolor físic i/o mental.

A curt termini les reaccions més habituals són, entre d'altres, estar nerviós, impacient, tenir insomni, malsons, angoixa, falta de concentració, records repetitius, bloqueig emocional, confusió, sentir-se culpable, vulnerable, estar susceptible, tenir por, sentir ràbia, tristesa, desconfiança... també és corrent tenir dificultats per poder estructurar el relat ordenat dels fets i qüestionar-se la pròpia identitat i el compromís polític. Totes aquestes reaccions no només les pot viure la persona detinguda sinó que la família, les amistats i l'entorn més proper també les poden sentir.

Una de les conseqüències després de viure aquest tipus de situacions és el profund impacte que produeixen en les relacions personals i afectives, aquestes varien i cal cercar els mecanismes per reconstruir-les. Així, per exemple poden aparèixer tant moments de creixement com conflictes d'interessos per les diferents necessitats dels sectors afectats. L'impacte, però, també es produeix a nivell polític, podent afectar a la participació política de la persona detinguda, com a la implicació política del seu entorn.

Per enfrontar-se a totes aquestes reaccions és important tenir un paper actiu, ja que existeixen tant recursos de la pròpia persona, com de l'entorn proper que poden ajudar a superar-ho. Tot i que l'experiència no es pot oblidar, es pot aprendre a viure amb ella, integrant-la a la trajectòria vital. És important sentir-se recolzat per la gent més propera, però també aprendre a demanar ajuda quan es necessiti. Els ritmes, però, de cadascú seran diferents, així com les necessitats, de forma que la capacitat de suport, respecte i confiança esdevé un aspecte bàsic de reconstrucció.

Una de les formes de donar-li un sentit a tot allò que ha succeït és analitzar la situació des d'un punt de vista polític. Així, la denúncia judicial i pública pot esdevenir una eina per lluitar contra la impunitat, per trencar el silenci i per visibilitzar la tortura per eradicar-la.